

ת"פ 48509/09/17 - מדינת ישראל נגד רביע צלאח

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 48509-09-17 מדינת ישראל נ' צלאח (עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופט עמית מיכלס
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

רביע צלאח (עציר)

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד יובל שלום

הנאשם הובא על ידי שב"ס

ב"כ הנאשם עו"ד מג'דולין בשארה ממשרד עו"ד פאדי חמדאן

גזר דין

רקע ועובדות כתב האישום

1. הנאשם הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של **קשירת קשר לביצוע פשע**, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); **7 עבירות של גניבת רכב בצוותא**, לפי סעיפים 413 ו-29(א) לחוק; **7 עבירות של פריצה לרכב בצוותא בכוונה לגנוב**, לפי סעיפים 413 ו-29(א) לחוק; **4 עבירות של כניסה לישראל שלא כדין**, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל.

במסגרת הכרעת הדין הוריתי על זיכוי של הנאשם מביצוע 2 עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק; 3 עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה, לפי סעיף 10א לפקודת התעבורה, 3 עבירות של נהיגה ברכב ללא ביטוח, לפי סעיף 2א לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] תש"ל-1970.

2. **על פי פרט האישום הראשון** בו הורשע הנאשם, בין התאריכים 4-17.8.2017 קשר הנאשם קשר עם שני תושבי האזור בשם יאזן (להלן: יאזן) ואיברהים (להלן: איברהים), וכן עם אפנאן דרוויש (להלן: אפנאן), האלה ברייה (להלן: האלה); מוחמד פרוג'ה (להלן: פרוג'ה) ואחמד סעדי (להלן: סעדי) (יכוננו ביחד: האחרים) על מנת לגנוב כלי רכב משטחי מדינת ישראל ולהעבירם לשטחי האזור תמורת תשלום.

עמוד 1

במסגרת הקשר ולשם קידומו אספו האלה ואפנאן בתאריך 15.8.2017 את הנאשם ואת יאזן מטייבה והסיעו אותם לחיפה.

באותו היום התפרצו הנאשם ויאזן לרכב סיטרואן ברלינגו, ל.ז. 5920164 שהיה בבעלות צה"ל ובשימוש של מר אוהד אורבך, וגנבו אותו (להלן: רכב 1); לרכב מסוג סיטרואן ברלינגו, ל.ז. 8741678 שהיה בבעלות מר דוד פלגי, וגנבו אותו (להלן: רכב 2); לרכב מסוג פולקסווגן גולף, ל.ז. 357664 שהיה בבעלות מר אייל אפל, וגנבו אותו (להלן: רכב 3).

כל אותו זמן המתינו אפנאן והאלה בחורשה הממוקמת סמוך לרח' אבא חושי בחיפה עד אשר הגיעו הנאשם, יאזן, פרוג'ה וסעדי.

לאחר גניבת כלי הרכב, נסעו האלה ואפנאן לפני יאזן, פרוג'ה והנאשם, אשר נסעו בכלי הרכב הגנובים, כאשר סעדי נסע לפניהם. בדרך זו נסעו הנאשם והאחרים מחיפה, דרך מחסום תאנים לכיוון שטחי הרשות. כל אותו זמן שהה הנאשם בישראל שלא כדין.

על פי פרט האישום השני, חזרו הנאשם והאחרים יום לאחר מכן (16.8.2017) על מעשיהם פעם נוספת, כאשר האלה ואפנאן אספו את הנאשם ואת יאזן מטייבה והסיעו אותם לחיפה.

באותו יום התפרצו הנאשם ויאזן לרכב מסוג סיטרואן ברלינגו, ל.ז. 4381573 שהיה בשימוש של מר יעקב אטיאס, וגנבו אותו (להלן: רכב 4); לרכב מסוג סיאט איביזה, ל.ז. 5045112 שהיה בבעלות מר גבריאל קלאטיס, וגנבו אותו (להלן: רכב 5).

לאחר גניבת כלי הרכב, נסעו האלה ואפנאן לפני יאזן, פרוג'ה והנאשם, אשר נסעו בכלי הרכב הגנובים, כאשר סעדי נסע לפניהם. בדרך זו נסעו הנאשם והאחרים מחיפה, דרך מחסום תאנים לכיוון שטחי הרשות. גם באותו יום שהה הנאשם בישראל שלא כדין.

על פי פרט האישום השלישי, ביום 17.8.2017 חזרו הנאשם והאחרים על מעשיהם פעם נוספת, כאשר האלה ואפנאן אספו את הנאשם ואת יאזן מטייבה והסיעו אותם לחיפה.

באותו יום התפרצו הנאשם ויאזן לרכב מסוג סיטרואן ברלינגו, ל.ז. 6680113 שהיה בבעלות צה"ל ובשימוש של מר עדי חן, וגנבו אותו (להלן: רכב 6); ולרכב מסוג סיטרואן ברלינגו, ל.ז. 8238330 שהיה בבעלות עיריית טירת הכרמל ובשימוש של מר שמואל קטוני, וגנבו אותו (להלן: רכב 7).

כל אותו זמן המתינו אפנאן והאלה בחניון סמוך.

לאחר גניבת כלי הרכב, נסעו הנאשם, האלה, אפנאן ויאזן לתחנת דלק בחיפה, ואילו פרוג'ה ומאזן נסעו בכלי הרכב הגנובים דרך כביש 2 לכיוון שטחי הרשות, כאשר סעדי נסע לפניהם. כל אותו זמן שהה הנאשם בישראל שלא כדין.

על פי פרט האישום הרביעי, בתאריך 16.9.2017, ברחוב השומר 11 בחיפה, שהה הנאשם בישראל שלא כדין, כאשר לן בדירה נטושה בבניין.

3. ב"כ המאשימה, עו"ד יפית דרי, הגישה את גיליון הרישום הפלילי (ת/1) ואת המאסר המותנה התלוי ועומד נגד הנאשם (ת/2). בטיעוניה התמקדה בחלקו המרכזי של הנאשם בביצוע העבירות, שפרץ בפועל לכלי הרכב ביחד עם יזן. עוד ציינה שהנאשם וחבריו גרמו במהלך פעילותם לשתי תאונות דרכים, גם אם הנאשם עצמו לא נהג באחד מכלי הרכב.

אשר למתחמי הענישה, נטען שמתחם העונש ההולם לגניבת כלי רכב אחד נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר. מאחר שהנאשם פעל כחלק מכונופיית גנבי כלי רכב, הוגשו כתבי האישום וגזרי הדין שניתנו לחלקם, תוך ציון ההבדלים בין כלל המעורבים ביחס לנאשם. בהקשר זה נטען שהנאשם נמצא, ביחד עם יזן, במדרג חומרה גבוה ביחס ליתר הנאשמים, שכן הוא זה שארגן את יתר חברי החבורה, הוביל אותם לחיפה והנחה אותם בתוך העיר. עוד נטען שמתחמי הענישה של 24 ועד 42 חודשי מאסר שנקבעו בעניינן של יזן יוסף ואפנאן דרוויש אינם רלוונטיים לנאשם, שכן הם לא כללו חלק מהעבירות המיוחסות לו. משכך, ביקשה המאשימה לקבוע לנאשם מתחם עונשי הנע בין 55 ל-65 חודשי מאסר בפועל. לסיום, ביקשה ב"כ המאשימה להחמיר עם הנאשם, בדרך של חריגה מהרף העליון של מתחם הענישה המבוקש, זאת משיקולים של הרתעת הרבים. עוד ביקשה להפעיל את המאסר מותנה התלוי ועומד נגדו במצטבר לכל עונש שייקבע, ובנוסף להשית עליו מאסר מותנה, קנס משמעותי, ופיצוי לבעלי כלי הרכב שנגנבו.

4. מנגד הזכיר ב"כ הנאשם את הדרך שעבר הנאשם בניהול התיק עד לשלב זה, ואת העובדה שכאשר הוחלף הייצוג, ביקש להחזיר עדי תביעה שונים לעדות שניה. בית המשפט נעתר לבקשה זו בחלקה הקטן בלבד, כפי שתואר בהרחבה בהכרעת הדין. עוד ציין שכתוצאה מניהול ההליך זוכה הנאשם בסופו של יום מחלק מהעבירות, כמו עבירות הקשורות בנהיגה בפועל בכלי הרכב הגנובים. משכך, ביקש להתחשב בנסיבה זו לטובת הנאשם, ולחלופין שלא להחמיר עמו על שבחר לנהל את הליך ההוכחות.

ב"כ הנאשם הצטרף לעתירת המאשימה לקבוע מתחם עונשי אחד, תוך התחשבות במתחמי הענישה שנקבעו בעניינם של יתר המעורבים.

אשר למעורבותו של הנאשם ביקש להשוות את עניינו לזה של אפנאן, שכן, לדבריו, הנאשם לא נמצא "בחוד החנית של ההכנה, המחשבה, התכנון וההרכבה של הפאזל", כפי שעולה למשל מעדותה של אפנאן ממנה ניתן ללמוד על כך שהנאשם לא היה חלק מהחוליה שתכננה את אירועי ההתפרצות בתחילת הדרך. עוד טען שהתיאורים בכתב האישום בנוגע לחלקו של הנאשם הינם לאקוניים, ואינם מאפשרים ללמוד מה היה חלקו האמיתי באירועי הגניבה.

בהתייחס לעבירות עצמן, ציים ב"כ הנאשם שהפריצות לא היו מתוככמות, הנאשמים לא הסתייעו במחשבים מיוחדים, ולא התחקו אחר כלי רכב מיוחדים. לדבריו, אין כל הוכחה לכך שהנאשם קיבל טובת הנאה תמורת העברת כלי הרכב לשטחים.

נוכח כל האמור, ביקש ב"כ הנאשם לקבוע מתחם עונשי שאינו רחוק מהמתחם שנקבע בעניינה של אפנאן, קרי מתחם הנע בין 20 ל-40 חודשי מאסר.

אשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם, צוין שעברו של הנאשם אינו מכביד, הוא אב לשני ילדים קטנים, מצבה הכלכלי של

משפחתו קשה, ומשכך היא תושפע קשות מעונש המאסר שיוטל עליו. נוסף על כך, ביקש לראות בעובדה שהנאשם הינו תושב האזור כנסיבה להקלה בעונשו, במובן זה שהנאשם לא יזכה לביקורים, לא יוכל לבקש לעבור הליכי שיקום, לא יזכה לחופשות ולא יקבל קנטינה. משכך ביקש לקבוע את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם שייקבע. עוד ביקש להפעיל את המאסר המותנה בחפיפה מלאה או חלקית לעונש המאסר שיוטל עליו, ולהתחשב בחג הרמדאן החל הימים אלו כנימוק נוסף להקלה בעונש.

5. הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה, אולם במקום להביע חרטה או אמפטיה כלפי נפגעי העבירות, מיקד דבריו בבקשת רחמים עליו ועל משפחתו.

קביעת מתחם העונש ההולם

6. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם נעשית בהתאם לעיקרון המנחה בענישה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. לשם קביעת מתחם הענישה ההולם, בהתאם לעקרון ההלימה, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

7. טרם נפנה לבחון את כל אלו, יש לקבוע תחילה האם מעשי הנאשם מהווים מעשה אחד או שמא מספר עבירות נפרדות. הן המאשימה והן הנאשם הסכימו שיש לראות בהתנהלות העבריינית כ"אירוע אחד", בשים לב לאמות המידה שנקבעו בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014). כשלעצמי, בשים לב לאינטרסים הקנייניים של כל אחד מבעלי כלי הרכב אני סבור שאין מקום לקבוע מתחם עונשי כולל, ויש לקבוע מתחם נפרד לכל אחת מעבירות גניבת הרכב. לצד זאת אציין, כפי שציינתי כבר בעבר, שגם אם ייקבע שמדובר באירוע עברייני אחד, לא יהיה בכך כדי לסייע לנאשם, שכן ממילא יושפע המתחם העונשי ממספר המעשים העברייניים, זאת בשים לב לקביעת בית המשט העליון לפיה "לעיתים, העובדה שהאירוע כולל כמה מעשים יכולה לשוות לו מידה נוספת של חומרה" [ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014), פסקה 10 לפסק דינה של השופטת ד' ברק-ארז; כן ראו: ע"פ 2454/18 עזרא שיינברג נ' מדינת ישראל (2.12.2018) פסקה 20 לפסק דינו של השופט ע. פוגלמן]. נוסף על כך, מעשי העבירה אותם ביצע נאשם 1 נפרדים זה מזה, לא רק לפי המבחן הצורני-עובדתי, אלא גם לפי מבחן הערך החברתי המוגן. לפיכך, "יש לתת ביטוי הולם לעובדה זו בגזר הדין גם אם רואים בכולם אירוע אחד לצורך קביעת מתחם העונש ההולם".

עוד יש לציין שדווקא כאשר מדובר ב"אירוע אחד" מרובה עבירות, על בית המשפט להזהיר את עצמו טרם קביעת המתחם וטרם גזירת עונשו של הנאשם בגדרי המתחם, שמא מעשה עבירה כזה או אחר "יבלע" באופן שהנאשם לא יענש בגינו [עפ"ג (ב"ש) מדינת ישראל נ' פאיז רקייק (26.12.2013)].

8. הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם הינם זכותו של אדם לשמירה על רכושו, הגנה על פרטיותו ועל תחושת הביטחון שלו.

9. בע"פ 11194/05 עטיה אבו סבית נ' מדינת ישראל (15.5.2006) התייחס השופט א. רובינשטיין לעבירת גניבת

כלי רכב כאל "מכת מדינה" בקבעו (פסקה ג'):

"למרבה הצער, תופעת גניבות הרכב טרם נעקרה מהשורש, ומכת המדינה שאליה נדרש בית משפט זה לפני בדיוק עשור (פסק דין בע"פ 5724/95 ניתן ב-12.5.96), כמעט שהפכה לעשר מכות; היא ממשיכה לנגוס ברכושם של רבים, ופגיעתה רעה כלכלית ואנושית. המעט שבידי בית המשפט לעשות הוא לחזק את ידם של בתי המשפט הדיוניים בראייה מחמירה של העבירות הכרוכות בכך."

[לדברים ברוח זו ראו גם: רע"פ 11841/04 חאפז קרינאווי נ' מדינת ישראל (18.1.05) ורע"פ 129/99 מוחמד עאזם נ' מדינת ישראל (18.1.99)].

10. בהקשר של דיני המעצרים, תיאר השופט י. עמית את הפגיעה הנגרמת כתוצאה מביצוע עבירות רכוש באופן הבא, [בש"פ 45/10 פאדי מסארוה נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (8.1.2010)]:

"כשלעצמי, אני מתקשה לקבל את הטענה כי בכל מקרה של עבירת רכוש יחידה או עבירת רכוש לא מתוכננת, לא קמה עילת מעצר. יש בגישה זו כדי לעודד בעקיפין ריבוי עבירות, שהרי כל שרשרת עבירות מתחילה בעבירה הראשונה, שמא יאמר העבריין לעצמו כי אין סיכון שייעצר ב"מכה" הראשונה. "פתאום קם אדם בבוקר ומוצא..." שמכוניתו חלפה עם הרוח, או במקרה הטוב, נפרצה ותכולתה נשדדה. חוזר אדם לביתו בסוף עמל יומו ומוצא כי מאן דהוא חדר לפרטיותו ונטל את רכושו ואת חפציו שאותם צבר בזיעת אפו ומיטב כספו. מי ימוד את עוגמת הנפש, הרוגז וחסרון הכיס שנגרמו למי שנפגע מאותן עבירות רכוש, שדומה כי ליבנו גם בהן, והסטטיסטיקה של העבירות הלא מפוענחות בתחום זה מדברת בעד עצמה. אין לראות בעבירות רכוש, כמו התפרצות לדירה או גניבת רכב, גזירת גורל שאין לה מענה בחוק ובפסיקה."

11. דברים נכוחים אלו יפים אף לענייננו מכוח כלל של קל וחומר, בשים לב לכך שמדובר בעבירת רכוש מתוכננת ומאורגנת היטב, מרובת משתתפים ותפקידים, שכל אחד מחברי הקבוצה תרם את תרומתו הייחודית להצלחת המטרה הכללית - גניבת מספר כלי רכב במקביל והעברתם לשטחי הרשות.

גניבות כלי רכב גורמות לפגיעה כלכלית קשה, הן לבעל הרכב, והן לציבור הרחב ולמשק בכלל, לאור הגדלת פרמיות הביטוח והדרישה לשדרוג אמצעי המיגון. לאלה יש להוסיף את עגמת הנפש הנגרמת לקורבן העבירה, ועל השינוי בשגרת יומו לאחר הגניבה, כאשר הוא נדרש להתפנות מכל עיסוקיו על מנת לטפל באירוע הביטוח, לאתר ולקנות רכב חדש.

לא בכדי יוחד פרק נפרד לעבירות רכוש שעניין פגיעה בכלי רכב, ולצדן נקבעו עונשי מאסר ממושכים של עד 7 שנות מאסר.

נסיבות הקשורות לביצוע העבירות

עמוד 5

12. במסגרת בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, נתתי דעתי למספר הגדול של כלי הרכב שנגנבו, שבעה במספר ולעובדה ש-6 מכלי הרכב לא אותרו עד היום. הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה הינן סיבות כלכליות. ביכולתו של הנאשם היה להימנע מביצוע העבירות בכל רגע נתון, בפרט בשלב שלאחר קשירת הקשר, זאת בשם לב לפרק הזמן שחלף בין מועד התכנון למועד הביצוע בפועל. לפיכך, הבחירה אם לבצע את עבירות גניבת כלי הרכב הייתה נתונה בידי הנאשם.

הגניבות בוצעו באופן שיטתי, בצוותא, על רקע קשירת קשר, ותוך שיתוף אחרים, חלקם תושבי האזור, המומחים בפריצת כלי רכב. על אף שהמעשים אינם מתוחכמים, הרי שהיו מתוכננים היטב. שלא כדברי הנאשם, ניתן ללמוד מסוג כלי הרכב שנגנבו שאין מדובר בבחירה אקראית, כי אם בהחלטה שהתקבלה כבר בשלב מוקדם יותר. שלא כדברי ב"כ הנאשם, מחומר הראיות שהוצג עלתה תמונה לפיה חלקו של הנאשם היה חלק מרכזי ביותר, בהיותו האדם שהוביל את חברי הכנופיה לחיפה, והדריך אותם לאן לנסוע בתוך העיר. לא ברור כיצד יודע הנאשם מה היה חלקו של יזן, שהרי גרסתו הייתה שכלל לא נכח במקום, אולם ככל שטענה זו נסמכת על דברי העדים, הרי שהנאשם ירד בעצמו מרכב ההסעות, וביחד עם יזן פרצו לכלי הרכב. גם אם כתב האישום אינו מתאר את האופן המדויק בו פרצו הנאשם ויזן לכלי הרכב, או את הדרך בה הועברו כלי הרכב לשטחים. מסיבה זו ונוכח ריבוי המעורבים אף מצאתי לזכות את הנאשם, ולו מפאת הזהירות, מעבירות הקשורות בנהיגה הפיזית בכלי הרכב הגנובים. עם זאת, אין מדובר במחזה נדיר בו מורשעים אנשים, בנסיבות המתאימות, על סמך הסקת מסקנות נסיבתיות, תוך השלמת הפרטים החסרים.

בשים לב לאמור, אף מצאתי לדחות את טענת ההגנה לפיה חלקו של הנאשם דומה לחלקה של אפנאן. הטעם לכך הוא שאפנאן לא ירדה מרכב ההסעות ולעתים כלל לא נכחה במקום ההתפרצות. להבדיל מהנאשם ומיזן, אפנאן הובלה על ידי אחרים ולא הובילה. מכאן שאין ללמוד גזירה שווה ממתחם העונש שנקבע בעניינה של אפנאן. אשר לחלקו של יזן - אין חולק על כך שחלקו בפרשיה הינו חלק מרכזי. עם זאת, אין הדבר גורע מחלקו הארי, המרכזי והדומיננטי של הנאשם.

מדיניות הענישה הנוהגת

13. מדיניות הענישה הנוהגת משתנה ממקרה למקרה, והיא נעה ממספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות במקרים של גניבות פשוטות של כלי רכב בודד (על פי רוב אופנוע) של נאשם יחיד, ועד לעונש של מאסר בפועל לתקופות משמעותיות ביותר, במקרים של גניבות מספר כלי רכב, על ידי מספר עבריינים שחברו יחד לצורך ביצוע משימה זו.

יש לציין שמטעם שני הצדדים לא הוצגה פסיקה לעונש.

א. ברע"פ 1052/17 מחמד ג'ברין נ' מדינת ישראל (12.03.2017), נדחה ערעורו של נאשם שהורשע, על יסוד הודאתו, בעבירה של גניבת רכב ונהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח. הנאשם בן 20, רווק, ללא הרשעות קודמות. על הנאשם נגזר עונש של 4 חודשי מאסר בעבודות שירות ועונשים נלווים. ערעור המדינה על קולת העונש התקבל, ועונשו הועמד על ידי בית המשפט המחוזי מרכז-לוד על 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל. עונש זה אושר על ידי בית המשפט העליון.

אין חולק על כך שנסיבות אותו מקרה קלות מכל בחינה שהיא מנסיבות המקרה שלפנינו, אולם יש בעונש שהוטל כדי ללמד על מדיניות הענישה הראויה ולו בדרך ההיקש.

ב. בע"פ 7163/13 אחמד כסוואני נ' מדינת ישראל (3.8.2014), בית המשפט העליון דחה את ערעורו של נאשם שהורשע, על יסוד הודאתו, בשתי עבירות של גניבת רכב ובשלוש עבירות של סיוע לגניבת רכב. בית המשפט העליון אישר מתחם ענישה של 12 עד 30 חודשי מאסר לכל עבירה, ומתחם עונשי מקל יותר שנע בין 8 ל-24 חודשי מאסר לכל עבירה, למעורבים אחרים שחלקם בביצוען ובתכנון של העבירות היה פחות משמעותי.

נסיבותיו החמורות של אותו מקרה, דומות למקרה שלפנינו.

על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הושת עונש מאסר בפועל למשך 4 שנים לצד ענישה נלווית.

ג. בעפ"ג (י-ם) 17725-07-16 פאדי שוויקי נ' מדינת ישראל (11.05.2017), אושרו עונשי מ' אסר של 5 ו-6 חודשי מאסר בפועל שנגזרו על שני אחים בני 31 ו-25 שגנבו אופנוע ומכרו אותו. שני האחים הודו במיוחס להם ולשניהם הרשעה קודמת אחת.

ד. בת"פ (י-ם) 45417-01-13 מדינת ישראל נ' פואד מגאהד (23.09.2014), הורשע נאשם בן 25 ללא עבר פלילי, על יסוד הודאתו, בעבירות של גניבת רכב, נהיגה ללא רישיון ונהיגה ללא ביטוח. על הנאשם הושת עונש של 10 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים.

ה. בע"פ 4836/11 מוראד חמאד נ' מדינת ישראל (11.01.2012), נדחה ערעורו של נאשם צעיר, בעל עבר פלילי קל אשר הורשע, על יסוד הודאתו, בעבירות של גניבת רכב, מעשה פזיזות ורשלנות, החזקת מכשירי פריצה והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, ונידון ל-14 חודשי מאסר.

ו. בעפ"ג (ת"א-יפו) 37710-05-16 מדינת ישראל נ' תיסיר אזגילה (14.09.2016), התקבל ערעור המדינה על קולת עונשו של נאשם שהורשע, על יסוד הודאתו, בעבירה של גניבת רכב ביחד עם אחר. באותו מקרה נקבע מתחם עונשי שנע בין 8-18 חודשי מאסר, זאת חלף מתחם מקל יותר שנקבע על ידי בית משפט השלום.

ז. בעפ"ג (י-ם) 24052-12-15 מוסטפא סלאיימה נ' מדינת ישראל (17.05.2016), נדחה ערעור הנאשם על גזר דינו של בית משפט השלום שהשית עליו עונש של 8 חודשי מאסר וענישה נלווית. הנאשם הודה במסגרת הסדר דינו בעבירות של גניבת רכב, נהיגה בפזיזות ורשלנות, הפרעה לשוטר ונהיגה ללא רישיון. במסגרת פסק הדין אושר מתחם ענישה של 8-24 חודשי מאסר. הנאשם כבן 20, נעדר עבר פלילי.

ח. בעפ"ג (ת"א-יפו) 42501-03-14 מדינת ישראל נ' נתשה (30.6.2014) (לא פורסם), קבע בית המשפט המחוזי מתחם ענישה הנע בין 12-24 חודשי מאסר ביחס לעבירה של גניבת רכב, בנסיבות בהן קדם למעשה תכנון מוקדם ושימוש במחשב רכב לצורך ביצוע הגניבה.

ט. בת"פ (מרכז-לוד) 56404-06-13 מדינת ישראל נ' אזברגה ואח' (12.1.2015), נקבע מתחם עונשי הנע בין 12 ל-18 חודשי מאסר לנאשם שהורשע בביצוע עבירה של גניבת רכב בצוותא באירוע יחיד, ולאחריה בעבירות סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה ציבורי תוך נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח. לנאשם 1 עבר פלילי נקי ושתי הרשעות בעבירות תעבורה. באותו מקרה לא היה מדובר בריבוי עבירות של גניבת כלי רכב ובריבוי מעורבים בביצוע העבירות כבמקרה שלפנינו. בע"פ 425/15 אזברגה ואח' נ' מדינת ישראל (12.1.2016), הוקל מעט עונשם של שני הנאשמים והועמד על 43 ו-36 חודשי מאסר.

י. בת"פ (רמלה) 27176-08-17 מדינת ישראל נ' שריף עבדאלגווד ואח' (28.10.2018), גזר דין שעדין איננו חלוט, נקבע מתחם ענישה הנע בין שנה ל-3 שנות מאסר לגנב רכב שהיה חלק מחבורה שגנבה 3 כלי רכב, ומתחם ענישה הנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר על אירוע בודד של גניבת רכב. על הנאשמים המרכזיים נגזרו עונשי מאסר שנעו בין 42 ל-98 חודשי מאסר בפועל, קנסות כספיים של עד 100,000 ₪ וענישה נלווית.

יא. בעפ"ג (מרכז-לוד) 61853-01-13 מדינת ישראל נ' מואמן דעמה נ' מדינת ישראל (7.4.2013), נדחה ערעורו של נאשם שהורשע על יסוד הודאתו בביצוע עבירה של גניבת כלי רכב, נהיגה פוחזת ברכב, הפרעה לשוטרי וכניסה לישראל שלא כחוק, ונגזרו עליו 15 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

14. כפי שנקבע בחוק ובפסיקה, על מתחם העונש ההולם לשקף את מעשה העבירה בנסיבותיו. בנסיבות המקרה דנן אני קובע כי מתחם הענישה ההולם בכל הנוגע לעבירת גניבת הרכב בצוותא, כאשר גניבת כלי הרכב היא תולדה של קשר עברייני ותכנון מוקדם, ובשעה שלכל אחד מהעבריינים חלק בהגשמת המטרה העבריינית, נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר לכל עבירה. בהקשר זה אציין שלא נעלם מעיני גזר הדין שניתן ביחס לזין [ת"פ (ראשל"צ) 2676-10-17], בו נקבע "מקדם עונש" של 6 חודשים לכל עבירה של גניבת כלי רכב. יזן הורשע בגניבת 7 כלי רכב, כך שסך הכל הושת עליו עונש מאסר של 42 חודשים. בשים לב לפסיקה הנוהגת, עמדתי שונה ומחמירה בהרבה מרף הענישה שנקבע בעניין יזן. יחד עם זאת, נקודות הדמיון הרבות בין יזן לבין הנאשם (מספר הגניבות, הדומיננטיות של שניהם בביצוע העבירות ביחס לאחרים, היותם תושבי האזור, להבדיל מהאחרים), והצורך לשמור על האחידות בענישה, מחייב להתייחס לעונש שהוטל על יזן כאל "עוגן", המהווה נקודת מוצא לגזירת עונשו של הנאשם, כאשר הפער העונשי ביניהם יבוא לידי ביטוי בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה.

ככל שהיה נקבע מתחם עונשי אחד, הרי שהיה מקום לאמץ את המתחם לו עתרה המאשימה, אם לא מעבר לכך.

גזירת העונש בתחומי המתחם

15. במסגרת גזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאין קשורות בביצוע העבירה.

נתתי דעתי לפרק הזמן הארוך בו התנהל התיק, ובכלל זה הליך ההוכחות. אינני זוקף את עצם ניהול הליך ההוכחות לחובת הנאשם ואין בעצם ניהול ההליך כדי להחמיר את עושו. לצד זאת יש לציין שבשום שלב, בפרט בשלב בו דיבר הנאשם בפני בית המשפט טרם שייגזר דינו, לא הביע חרטה, לא הביע אמפטיה כלפי נפגעי העבירה ולא קיבל אחריות על מעשיו. הנאשם היה מרוכז בעצמו ובמשפחתו, ולא חשב על הנזק שגרמו מעשיו ומעשי חבריו למשפחות אחרות.

הנאשם ביצע את העבירות כשהוא מודע לדבר קיומם של שני מאסרים מותנים נגדו, שניתנו במסגרת אותו גזר דין. לחובת הנאשם אמנם "רק" הרשעה אחת, אולם מדובר בהרשעה רלוונטית שעניינה כניסה לישראל שלא כדין, במהלכה פרץ הנאשם לכלי רכב בכוונה לגנוב, השתמש ברכב ונטש אותו. על הנאשם הוטל עונש של 10 חודשי מאסר, כך שאין מדובר במאסר ראשון אותו ירצה.

הנאשם ביצע את העבירות בתקופה בה היה תלוי ועומד נגדו מאסר מותנה בר הפעלה, שריבוי העבירות בהן הורשע הפכו אותו לחב הפעלה. מאסר זה לא הרתיע את הנאשם מלבצע עבירות דומות, ואף חמורות מאלו שביצע בעבר.

מדברי הנאשם ובא כוחו אני למד שמצבה הכלכלי של משפחת הנאשם בכי רע. עם זאת, בשים לב לכמות הנכבדה של כלי הרכב שגנבו, ולנסיבות ביצוע העבירות כפי שפורטו לעיל, אני סבור שעל נסיבותיו האישיות של הנאשם להידחות מפני שיקולי הגמול, כמו גם מפני האינטרס הציבורי שבהעברת מסר ענישתי המוקיע מעשים מסוג זה.

16. עניינו של הנאשם נדון לאחר שנגזר עונשם של חלק מחבריו. מכאן שלא ניתן להתעלם ממתחמי הענישה ומהעונשים שנגזרו על ידי שלושה מותבים שונים על יתר המעורבים, ועליהם להוות "נקודת מוצא" הכרחית בקביעת עונשו של הנאשם במטרה לשמור על כלל אחידות הענישה:

על יזן נגזרו 42 חודשי מאסר בפועל לאחר שהורשע ב-7 עבירות של גניבת כלי רכב בצוותא ובעבירות נוספות. להבדיל מהנאשם, יזן נעדר הרשעות קודמות, מאליו לא קיים נגדו מאסר מותנה, הוא הודה בהזדמנות הראשונה והוא לא ניהל הליך הוכחות.

על אפנאן נגזרו 22 חודשי מאסר בפועל לאחר שהורשעה ב-7 עבירות של גניבת כלי רכב בצוותא ועבירות קשורות נוספות. להבדיל מהנאשם, אפנאן הינה בחורה צעירה, נעדרת עבר פלילי, חלקה בביצוע העבירות קטן מזה של הנאשם; היא לא התפרצה בפועל לכלי הרכב, אלא הורשעה מכוח דיני השותפות; הודתה בהזדמנות הראשונה; עברה הליך שיקום משמעותי, ומשכך הושת עליה מטעמי שיקום עונש החורג ממתחמי הענישה המקובלים.

על מאזן עטא נגזר עונש של 18 חודשי מאסר בפועל על חלקו בגניבת כלי רכב אחד.

על פרוג'ה נגזר עונש של 42 חודשי מאסר בפועל על חלקו בגניבת 4 כלי רכב בצוותא וסיוע לגניבת כלי רכב נוסף, עבירה של נהיגה פוחזת של רכב ועבירות קשורות נוספות. נוסף על כך הופעל נגדו מאסר מותנה מתיק תעבורה, כך

שסך הכול הוא עתיד לרצות 48 חודשי מאסר בפועל. בקביעת עונשו של פרוג'ה ניתן משקל משמעותי לעבירת הנהיגה הפוחזת ברכב ולתאונת הדרכים הקשה שגרם, בגינה נפגע בעצמו ופצע אחרים. מעשיו המסוכנים של פרוג'ה הובילו להחמרה משמעותית בעונשו, למרות מעורבותו השולית יחסית בגניבות כלי הרכב בהשוואה לנאשם וליזן.

להשלמת התמונה אציין שטרם נגזר דינם של אחד סעדי ושל האלה ברייה.

17. לאור מכלול הנתונים, עברו הפלילי, קיומם של שני מאסרים מותנים, אי קבלת אחריות, גם לאחר ניהול הליך ההוכחות, העדר אמפטיה לקורבנות, מצאתי למקם את עניינו של הנאשם בחלק העליון של המתחמים העונשיים, ולגזור עליו עונש אחד. לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם כלפי מעלה, נוכח עברו הפלילי של הנאשם, שחרף הרלוונטיות שלו לענייננו, הוא אינו מכביד. נוסף על כך ניתן להעביר את מסר ההרתעה הנדרש גם בדרך של הטלת עונש מאסר משמעותי בגדרי המתחמים.

סוף דבר

18. נוכח כל האמור, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך 55 חודשים.

אני מורה על הפעלת שני מאסרים מותנים של 8 חודשים ושל 2 חודשים שנגזרו על הנאשם במסגרת ת"פ 26332-07-16 של בית משפט השלום בקריות.

שני המאסרים המותנים ירצו בחופף זה לזה ובמצטבר לעונש המאסר שנגזר על הנאשם בתיק זה, כך שסך הכול ירצה הנאשם עונש מאסר לתקופה של 63 חודשים, שמניינם החל מיום מעצרו 17.9.2017.

ב. מאסר למשך 24 חודשים אותו לא ירצה הנאשם, אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר על עבירה שעניינה גניבת כלי רכב.

ג. מאסר למשך 12 חודשים אותו לא ירצה הנאשם, אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר על עבירת רכוש מסוג פשע.

ד. מאסר למשך 6 חודשים אותו לא ירצה הנאשם, אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר על עבירת רכוש מסוג עוון, או עבירה של קשירת קשר לפשע, או עבירה של כניסה לישראל שלא כדין.

ה. קנס בסך 20,000 ₪ או 8 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.1.2020.

ו. פיצוי בסך 1,000 ₪ שישולם לכל אחד מבעלי כלי הרכב 1-7. הפיצוי ישולם עד ליום 1.1.2020. מובהר בזאת כי כל סכום שיופקד בקופת בית המשפט ייזקף תחילה לתשלום הפיצוי והיתרה לתשלום הקנס.

ז. לא יופקד הפיצוי עד המועד שנקבע, יישא ריבית והפרשי הצמדה החל מאותו יום ויועבר לגבייה על ידי המרכז לגביית קנסות.

ח. הנאשם יחתום על התחייבות כספית בסך 10,000 ₪ להימנע מביצוע עבירה נגד הרכוש בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו. ההתחייבות תיחתם עד ליום 19.5.2019. לא תיחתם ההתחייבות, יאסר הנאשם למשך 10 ימים.

19. ניתן בזאת צו כללי למוצגים, בהתאם להוראות כל דין.

ניתן היום, ח' אייר תשע"ט, 13 מאי 2019, בנוכחות הצדדים.